

BETEGTÁJÉKOZTATÓ

Egyszerű fogeltávolítás, foggyökér-eltávolítás, sebészi fogeltávolítás

Miért kell a fogat kihúzni?

- Azokat a nagymértékben elszuvasodott koronájú fogakat, amelyeket tömással már nem lehet megmenteni és a gyökérkezelést, illetve az azt követő fogfelépítést a beteg nem tudja vállalni.
- Az **elhanyagolt**, szuvas fog és/vagy közvetlen környezetének megbetegedése gyakran ahhoz vezet, hogy az elhalt fogon keresztül a fertőzés ráterjed a fog gyökerének a csúcsára és az azt övező csontra, amely gyulladást eredményez. Az ilyen fogakat gyökérkezeléssel lehet megtartani. Abban az esetben, ha a gyökérkezelés valamilyen okból nem kivitelezhető (anatómiai akadály, kiterjedt gyökér körüli elváltozás stb.), vagy a beteg valamilyen okból nem tudja vállalni.
- Olyan krónikus gyulladást fenntartó göccs fogat is ki kell húzni, amely tökéletesen nem kezelhető és távoli szervekben nehezen kezelhető elváltozásokat tart fenn (gócbetegség).
- Néhány esetben ép fogakat is el kell távolítani, pl. fogszabályozás céljából a kisörlőt, vagy a panaszt okozó beékelte bölcsességfog, vagy szemfog, illetve a fogpótlás tervezésekor akadályt jelentő rosszul nőtt fogat, vagy a nagyon mozgó fogat.
- Súlyos, előrehaladott ínybetegség következtében a fog tartószerkezete olyan mértékben meggyengülhet, hogy a fog már nem megtartható.
- Hosszanti fogtörés vagy azok a haránt irányú törések, amelyek a fog gyökerét is érintik.

A fogeltávolítás menete, érzéstelenítés

Helyi érzéstelenítésben, amikor a fogorvos meggyőződött a fog környékének érzéketlenségéről („elzsibbadásáról”), a fogó felhelyezése előtt a nyálkahártya-sérülések elkerülése érdekében ínyletolóval leválasztja a fogínyt a fogról, majd a fogó felhelyezését követően mozgatóval eltávolítja, kihúzza a fogat. Az érzéstelenítés ellenére közben feszítő, nyomó érzés fellép, mert azt nem kapcsolja ki a szer.

Sebészeti fogeltávolításról akkor beszélünk, ha a fog hagyományos módon, azaz fogóval nem húzható ki. Ez olyankor fordul elő, amikor a fog húzás közben eltörik, eleve csak a gyökér van meg, vagy a beékelődött, még a csontban levő fogat (pl. bölcsességfog) kell eltávolítani. Ezekben az esetekben speciális eszközöket, emelőket használunk és gyakran az íny

bemetszése vagy bizonyos csontrészek eltávolítása is szükséges ahhoz, hogy hozzáférhessünk a visszamaradt részekhez. Természetesen ilyenkor varratok elhelyezésére is szükség lehet.

Ha gyulladt fogat távolítunk el, a sebüregben lévő gyulladással szövetet is el kell távolítani. Ez egy speciális, éles szélű, kis kanállal történik, mintegy kikanalazva a gyulladt szöveteket az üreg aljáról. A sebszéleket az orvos nyomással közelíti egymáshoz. A beavatkozás után 15 percig gézlapra kell harapni. A vérzés megszűnése után hazaengedjük.

Fogeltávolítás utáni szövődmények

Az alább leírt szövődmények általában vonatkoznak mindenféle foghúzásra az alkalmazott eljárástól függetlenül.

Az egyik leggyakoribb szövődmény a **vérzés**. Nagyon gyulladt terület, vérzékenység (gyógyszer okozta vagy öröklött), cukorbetegség és számos egyéb ok eredményezhet a foghúzást követően jelentős vérzést! **Jeljeze fogorvosának, ha vérzékenységet okozó („vérhígító”) szereket szed, mint amilyen a Syncumar®, Astrix® vagy az Aspirin Protect®!**

Jeljeze azt is, ha vesebeteg és dialízist kapott!!!

A fog eltávolításakor **bekövetkezik** a fogat körülvevő **fogmedernyúlvány** (csont) **törése**. Ilyenkor a kicsi letört szilánk később **kilökődik** az ínyen keresztül. **Roncsolódhat a fogíny**, berepedhet a szájzug, herpesz alakulhat ki az ajkakon. Előfordulhat a **szomszédos fogak kimozdulása**, vagy a szomszédos fogakban levő nagy tömés **kibillenése**. **Megsérülhet a húzott fog melletti vagy szemközti fog, fogpótlás (porcelánkorona borítása lepattanhat).** **Felső fogaknál megnyílhat az arcüreg, alsó bölcsességfogaknál az alsó állcsontban futó érző ideg sérülhet, ekkor akár fél évig is zsibbadhat a húzott fog oldala.** Az arcüreg megnyílása, illetve nagyobb csonttörés esetén szájsebészeti kezelés válhat szükségessé.

Ritkán, az esetek csupán néhány ezrelékében előfordulhat a húzás helyének igen fájdalmas gyulladása, amit fogmedergyulladásnak, azaz alveolitisnek nevezünk. Gyakrabban alakul ki nehéz húzásoknál, vagy ha a páciens nem tartja be a húzás utáni tanácsokat, pl. gyakori öblögetés. Ilyen esetben azonnal jelentkeznie kell a fogorvosánál!

Főleg a bölcsességfogak eltávolítása után jellemző a duzzanat és esetleg a szájjár, amelyek néhány nap alatt maguktól megoldódnak.

Javasolt beavatkozás elmaradásának lehetséges kockázatai

Attól függ, hogy a fog eltávolítása milyen célból történik. Gyulladás esetén súlyosbodás, gócbetegség kialakulása, egyéb esetekben az egyéb kezelések, pótlás, ínyszerelés, fogszabályozás akadályozása.

A foghúzás utáni teendők

Enyhe, szivárgó vérzés előfordulhat otthon, ilyenkor steril gézből hajtogasson bucit és a sebre helyezve harapja össze. Ha öt percen belül nem szűnik a vérzés vagy az nagyon bő, forduljon azonnal orvoshoz! **A sebet szivogatni, vízzel öblögetni tilos, ugyanis ez további vérzéshez vezethet.** Két nappal később javasolt fogmosás után **Corsodyl®** vagy **Curasept® oldattal** történő szájoöblítés, napi 2–3 alkalommal, ez fertőtleníti a szájüreget.

Este az összes fogát mossa meg, kivéve a seb helyét! Másnap reggeltől óvatosan a seb közvetlen környékét is meg kell mosni (**a sebbe ne nyúljon bele!**) bő fogkrémes habbal. **Az arcot borogatni, párnával melegíteni tilos!**

Felső fogak húzásakor egy pár napig **kerülje az orrfújást! Ne végezzen nehéz fizikai munkát 7–8 napig!** Fejét feltámasztva aludjon! **Fájdalomcsillapítót** szükség szerint vegyen be. Antibiotikumot csak az orvos utasítása esetén a rendelteknek megfelelően szabad szedni.

Gyulladás, gennyesedés, tartós erős fájdalom, szájnyitás nehézsége (szájzár) vagy láz esetén azonnal jelentkezzen a fogorvosánál!

